

Askersunds
KOMMUN

Delårsbokslut
2023-01-01 - 2023-08-31
Socialnämnden

Översikt över verksamhetens utveckling

Organisation

Under årets inledande månader har fokus varit på att identifiera vilka strategiska frågor som behöver prioriteras och vad som krävs för att skapa organisatoriska förutsättningar kopplat till socialnämndens uppdrag. Socialförvaltningen behöver ställa om från en reaktiv till proaktiv organisation för att klara välfärdens utmaningar på kort och lång sikt. Det är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet, förändring av arbetssätt och metoder, prioritering samt hög grad av samverkan och samarbete både internt och externt.

Det övergripande målet är att skapa en organisation som ger bra förutsättningar för måluppfyllnad och som har mandat och förmåga att bedriva utveckling och förändring i kombination med ett ständigt lärande. Det här är ett långsiktigt arbete som kommer att vara prioriterat under året och även in i nästa år och effekten av omställningen kommer att komma över tid.

Organisatoriska förändringar som är verkställda under perioden är att dela på verksamhetsområde vård och omsorg och funktionsstöd till två verksamhetsområden och rekrytering av två verksamhetschefer har genomförts. Förändringen är ett led i ett förbättra förutsättningarna för socialförvaltningens chefer när det kommer till att styra mot de mål och uppdrag som förvaltningen har.

Tidigare genomförda utredningar och kartläggningar har tydligt påvisat att det finns brister inom förvaltningens resurs och bemanningsstrategiska arbete, samt att det saknas en organisering för systemförvaltning. Analys visar att nämnda faktorer påverkar chefernas och medarbetarnas arbetsmiljö negativt i form av ineffektiva arbetssätt och upplevd känsla av stress och hög arbetsbelastning, vilket högst troligt även påverkar förvaltningens sjukfrånvaro negativt. För att möta upp det identifierade behovet har förvaltningen skapat en enhet för bemanningsstrategiska frågor där även schemaläggning och hemtjänstens planeringsenhet ingår. Enheten startade den 29 augusti.

Sjukfrånvaro och personalomsättning

Det prioriterade och riktade arbetet med att minska sjukfrånvaron har gett resultat på förvaltningsnivå generellt och specifikt inom hemtjänstenheterna. Det är en positiv utveckling som tyder på att genomförda åtgärder har haft effekt och att arbetet behöver fortgå samt breddas till fler enheter där sjukfrånvaron är hög. En central faktor i resultatet är att kontinuitet och stabiliteten i chefsuppdragen har ökat under året samt att HR enheten har möjliggjort en tillfällig prioritering av resurs som stöd till cheferna i rehabiliteringsuppdraget.

Nationell granskning

Resultatet från den nationella granskning av särskilda boenden inom vård och omsorg, som genomfördes under 2022, har presenterats. Ivo konstaterar att det finns brister i den medicinska kompetensen samt i språkförståelsen, att dokumentation inte sker enligt gällande regelverk samt att läkemedelshanteringen inte sker på ett patientsäkert sätt och att personalkontinuiteten behöver stärkas för att främja en god vård. Resultatet ger en bra vägledning i det fortsatta arbetet med kompetenshöjande insatser och kvalitetssäkring i verksamheten och en handlingsplan är upprättad. Noterbart är att det finns stora likheter i samtliga granskade kommuners resultat vilket indikerar att det finns nationella utmaningar inom området.

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen påverkar förvaltningens uppdrag i stor utsträckning. Den nationella prognosen visar att den äldre befolkningen kommer att öka med 47% från 2021 fram till 2031. I Askersunds kommun är motsvarande siffra 60% och det är en utveckling som redan i dag genererar ett tydligt ökat behov av välfärdstjänster inom vård och omsorg samt inom förvaltningens myndighetsutövning.

I hemtjänstens uppdrag har antalet brukare och insatser ökat kontinuerlig över tid likaså antalet vårdplaneringar i utskrivningsprocessen från slutenvård till kommunalt ansvar samt biståndsbedömda

insatser. På individnivå skiftar behovet avseende insatsens omfattning och behov av medicinska insatser men antal individer är en indikator som ger vägledning i sammanhanget.

Utveckling inom hemtjänsten.

ÅR	Antal individer <i>Fast mätpunkt per första Oktober - Socialstyrelsen</i>	Totalt antal individer
2018	357	462
2019	341	463
2020	372	497
2021	408	522
2022	429	559

Utveckling vårdplaneringar i utskrivningsprocessen

ÅR	Antal vårdplaneringar
2018	253
2019	335
2020	322
2021	360
2022	413
2023 (JAN - AUG)	286

Den ökade behovsbilden återspeglas även i antal gynnande beslut avseende särskilt boende där det i dag finns en obalans mellan behov och tillgång på platser. För att möta upp det befintliga gapet har en temporär utökning av 8 platser inom korttidsvården genomförts under året.

Nära vård

Att arbeta med insatser i individens hemmiljö och stärka personcentreringen i våra insatser är centralt i omställningen mot en god och nära vård. Som ett led i det arbetet har insatsen trygg hemgång återaktualiserat. Målbilden med insatsen är att stärka och trygga upp med insatser i hemmet, efter en vårdperiod inom slutenvården, med målsättningen att öka individens möjlighet till påverkan och delaktighet i sin livssituation. Ett nytt teambaserats arbetssätt som ska stötta omställningen mot den nära vården har tagits fram och testas just nu inom vård och omsorg och familjeträffen som metod, inom IFO, har utvecklats ytterligare i linje med intentionerna i nära vård.

Uppgiftväxling

Test att överföra serviceinsatser inom hemtjänsten och på särskilt boende har gjorts under året som en del i att möta upp kompetensförsörjningsutmaningen. Inom hemtjänsten har testet avslutats och utvärderats och bedömning har gjorts att under de förutsättningar som är just nu inte införa serviceassistenter på stadigvarande basis. Utvärdering påvisade inte att det gav den effekt som var målsättningen. Inom särskilt boende ska utvärdering genomföras. Inom hälso -och sjukvårdsenheten pågår ett projekt med uppgiftväxling från sjuksköterska till undersköterska. Projektet kommer att utvärderas under hösten 2023.

Externa placeringar

En kartläggning av samtliga externa LSS placeringar har initieras med målsättningen att få en tydlig bild över behov samt värdera om det finns möjlighet att möta upp aktuell behovsbild inom ramen för egen regi.

Inom individ och familjeomsorgens uppdrag verkställs externa placeringar inom både barn och ungdomsvården och vuxna och även där har en kartläggning och översyn initierats.

Händelser av väsentlig betydelse

Bemanningsituationen inom vård och omsorg är fortsatt ansträngd. Det blir allt svårare att hitta personal och särskilt personal med rätt kompetens. Att kunna attrahera och rekrytera personal med rätt kompetens är inte en utmaning enbart för vård och omsorg utan det är en förvaltningsövergripande utmaning. Aktuell situation i kombination med fortsatt relativt hög sjukfrånvaro påverkar både det ekonomiska utfallet, arbetsmiljön samt kvalitén på verksamheten.

Behovet av särskilt boende har fortsatt vara högt under året vilket lett till en ökad kö. Det har inneburit att kostnadsdrivande åtgärder i form av utökning av platser inom korttidsvården har satts in.

Första juli 2023 trädde det lagstadgade kravet på fast omsorgskontakt inom hemtjänstens i kraft samt regleringen avseende skyddad yrkestitel för undersköterskor. Den fasta omsorgskontakten är en positiv utveckling utifrån ett brukar och kvalitets perspektiv men kan vara en utmaning för förvaltningen utifrån perspektivet kompetensförsörjning.

Väsentliga personalförhållanden

Sjukfrånvaron har sjunkit sedan föregående år likaså personalomsättningen. Det är en positiv utveckling, som ger socialförvaltningen förbättrade förutsättningar i det strategiska och långsiktiga arbetet. Socialförvaltningen kommer att fortsätta rikta fokus på aktuellt område för att möjliggöra en fortsatt positiv utveckling. En gränssättande faktor i arbetet är tillgången till HR resurs utifrån att tillgång till den kompetensen är nödvändig i arbetet med att minska sjukfrånvaron.

Behovet av konsulttjänster har minskat sedan föregående år inom samtliga yrkeskategorier dock kvarstår ett behov inom hälso-och sjukvårdsenheten avseende sjuksköterskor samt inom individ och familjeomsorgen. Kompetensförsörjningsfrågan kommer att vara en av de mest centrala frågeställningarna framåt för förvaltningen för att möta demografins utveckling och klara omställningen mot nära vård.

När det gäller kunskaps och kompetensbehov så finns ett fortsatt behov av att säkra den basala omvårdnadskompetensen samt språkkompetensen så att patientsäkerheten säkras. Ett utvecklingsarbete kopplat till ombudsroller inom omvårdnadsuppdraget har genomfört och ett arbete med att ta fram en plan för behovet av ökad språkkompetens har initierats. Det behörighetskrav inom socialtjänstens barn och ungdomsvård, gällande utredning och bedömning, är en utmaning för förvaltningen om det uppstår perioder av längre frånvaro eller vid glapp mellan rekryteringar. Individ och familjeomsorgen har en låg grundbemanning vilket blir sårbart vid frånvaro och behörighetskravet har då mötts upp genom konsulttjänst.

Måluppfyllelse

Förklaring till måluppfyllelse:

Färg

Rött = målet ej uppfyllt

Gult = målet delvis uppfyllt

Grönt = målet är uppfyllt

Trend

Pil uppåt = bättre än året innan

Pil åt sidan = lika med förra året

Pil nedåt = sämre än året innan

Socialnämndens egna mål enligt verksamhetsplan för 2023.

Målområde 1 – God ekonomisk hushållning

Mål 1: Sjukskrivningstalen

Mått/metod: Uppgifter ur personalsystemet

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
Sjukfrånvaro %	7%	9.5%	↑

Utfall 2022 11,5%

Utfallet avser förvaltningen som helhet och där är trenden positiv inom socialförvaltningen. Dock varierar utfallet mellan verksamhetsområdena där utfallet inom Individ och familjeomsorg (IFO) ligger på 3.5%, funktionsstöd 7.9%, Vård och omsorg 11.8% och hälso- och sjukvårdsenheten på 4.5%.

Under föregående år ökade hemtjänstens korttidsfrånvaro markant och en analys genomfördes och aktiviteter för åtgärder upprättades. Effekterna av det arbetet speglas i resultatet där hemtjänsten har minskat sin korttidsfrånvaro med ca 3% sedan 2022. Framgångsfaktorer i den positiva utvecklingen är kontinuitet avseende styrning och ledning, fokus på pågående rehabiliteringsärenden och arbetsrättsliga frågeställningar samt involvering av medarbetarna i utvecklingsarbetet. Aktuell analys och handlingsplan kommer att genomföras och upprättas även inom enheten för särskild boende då tendensen där är att sjukfrånvaron ökar.

I uppdraget med att stärka arbetsmiljöarbetet och minska sjukfrånvaron är chefernas förutsättningar en viktig faktor. Det är flera aspekter som påverkar förutsättningarna i ett chefsuppdrag, t. ex geografisk spridning, komplexitet i uppdrag, antal medarbetare och tillgång till stödfunktioner. Aktuella aspekter påverkar olika frågeställningar på olika sätt, men när det gäller möjligheten att arbeta aktivt mot en hög sjukfrånvaro så krävs ett nära ledarskap, och ur det perspektivet är antalet medarbetare per chef en faktor som har betydelse för måluppfyllnad.

Inom förvaltningen är sjukfrånvaron högst inom verksamhetsområdet vård och omsorg vilket är det område där enhetscheferna har högst antal medarbetare inom sina uppdrag. Antal medarbetare per enhet inom vård och omsorg ligger mellan 30–50.

Mål 2: HME-resultat

Mått/metod: Uppgifter utifrån enkätsvar

Adressering: Förvaltningen

*HME mäter motivation, ledarskap och styrning inom en organisation.

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
HME index	78	–	

Utfall 2022:77*

Utfall saknas då indikatorn endast mäts vartannat år

Mål 3: Effektiv resursanvändning

Mått/metod: Den direkta och indirekta brukartiden ska öka

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
Brukartid inom hemtjänsten %	60	Direkt brukartid 48.7% Indirekt brukartid 20.7% Totalt: 69,4%	↑

Utfall 2022 54%

Den direkta och indirekt brukartiden inom hemtjänstens uppdrag har ökat och uppnår den angivna målnivån. Ett prioriterat och tydligt målinriktat arbete med att minska enhetens korttidsfrånvaro har gett resultat vilket även påverkat aktuell indikator positivt. Att enheten har en stabilitet i chefsgruppen sedan januari är också en faktor som påverkar indikatorn positivt. En osäkerhetsfaktor under året är hur förändrade förutsättningar för schemalagningen, utifrån införandet av 11 timmars dygnsvila, kommer att påverka utfallet på indikatorn.

Mål 4: Hög kvalitet

Mått/metod: Socialstyrelsens årliga brukarundersökning från kolada.

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
Andel positiva svar äldreboende %	85	Resultat sammanställs nationellt v.40	Saknar underlag för bedömning
Andel positiva svar hemtjänst %	90		

Utfall 2022: säbo: 84, hemtjänst 87

Indikatorns resultat sammanställs nationellt under v 40 och kommer att redovisas i årsbokslutet.

Målområde 2 – De kommunala kärnverksamheterna

Mål 1: Personalomsättningen på socialförvaltningen ska minska. Vid slutet av 2023 ska omsättningen av socialförvaltningens personal vara 12 % eller lägre.

Mått/metod: Uppgifter ur personalsystemet

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
Personalomsättning, procent	12	6.8%	↑

Utfall 2022: 16.4%

Tidigare års höga omsättning av chefer inom socialförvaltningen har avstannat under 2023 och en högre grad av stabilitet har infunnit sig. Inom särskild boende har flera chefer gått till andra uppdrag inom socialförvaltningen vilket har påverkat kontinuitet inom enheterna även om den rörligheten inte syns i indikatorns utfall.

Förvaltningens analys är att den ökade stabiliteten inom ledning och styrning har påverkat medarbetarnas arbetssituation positivt vilket har minskat personalrörligheten även i andra yrkesgrupper.

En viss personalomsättning är naturligt och kommer alltid att finnas.

Mål 2: Arbeta med kvalitet och patientsäkerhet i förvaltningen och systematiskt arbetssätt, uppföljning och analys utifrån ledningssystemet

Mått/metod: Mätning i egenkontrollerna

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Egenkontroller utförs enligt rutin, procent	100	46,3%	

Utfall 2022: 25%

Att arbeta med kvalitet och patientsäkerhetsarbete är ett viktigt område i socialförvaltningens uppdrag och det sker på flera olika sätt. Inom hälso- och sjukvårdsenheten har det till exempel skapats riktade kvalitets möten och ett förändrat arbetssätt med fokus på patientsäkerheten håller på att införas inom särskilt boende. Inom både funktionsstöd och vård och omsorg och IFO har det slutat chefer under året vilket i viss utsträckning har påverkat registreringsgraden i systemet negativt. De nya cheferna påbörjade sin tjänstgöring i augusti och en informations och utbildningsinsats kring egenkontroller har genomförts inom ramen för deras introduktion.

Bedömning görs att resultatet förbättras vid årets slut men att målet inte kommer att uppnås.

Mål 3: Tillvarata och utveckla det friska och ha ett rehabiliterande förhållningssätt i verksamheten

Mått/metod: Genomförandeplaner

Adressering: Vård och omsorg och funktionsstöd

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
Andel, procent	100	86,5	

Utfall 2022: 67%

Resultatet avser antalet upprättade genomförandeplaner, inom verksamhetsområdet vård och omsorg och funktionsstöd, i relation till antalet verkställda beslut. Resultatet anger en tydlig positiv riktning och speglar att det pågår ett aktivt förbättringsarbete inom samtliga verksamhetsområden.

På enhetsnivå är det hemtjänsten som har ett utfall som ligger längst ifrån angivet mål. Utifrån uppdragets karaktär, med ständig förändring avseende brukarantal och omfattning i hemtjänstens insatser, så krävs tydliga rutiner för upprättande av genomförandeplaner och kravet på fast omsorgskontakt inom hemtjänsten, som infördes den 1 juli 2023, är en faktor om kan komma att påverka utfallet positivt.

Bedömning görs att genom kontinuitet i ledning och styrning kommer resultatet på förvaltningsnivå att förbättras ytterligare under året och uppnås i sin helhet under 2024.

Mål 4: Andelen familjehem i egen regi ska öka

Mått/metod: Andelen familjehem i egen regi ska öka

Adressering: Individ- och familjeomsorgen

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Andelen familjehem i egen regi %	100	53	↓

Utfall 2022: 68%

Antalet barn med behov av familjehemsplacering har minskat under 2023 i jämförelse med 2022 vilket är en positiv utveckling i sin helhet. Dock har det förändrade behovet skett i placeringar i egen regi vilket har påverkat måtvärdet på aktuell indikator negativt trots positiv utveckling.

Arbetet med att rekrytera familjehem i egen regi är ett ständigt pågående arbete och bedömning görs att resultatet kan komma att förbättras under året givet att behovet ökar alternativt minskas i de placeringar som i dag verkställs i konsultstödda familjehem. Att förändra en pågående placering från ett konsultstöds familjehem till ett familjehem i egen regi kan bli aktuellt om behov av förändring i en pågående placering uppkommer och det placerade barnets behov kan tillmötesgå i ett familjehem i egen regi. Dock är det alltid barnets behov som är vägledande.

Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden

Mål 1: E-tjänster ska öka

Mått/metod: Antal

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Målbeskrivning	4	4	↑

Utfall 2022:4

Att implementera fler e-tjänster inom förvaltningens uppdrag är en utveckling som ligger helt i linje med de strategier för kompetensförsörjning som förvaltningen jobbar utifrån. Det skapar förutsättningar för en mer resurseffektiv verksamhet och en ökad delaktighet för brukare och medborgare. De tjänster som finns idag är orosanmälning gällande barn, intresseanmälan som uppdragstagare, ansökning till förvaltningens fonder samt ett digitalt stöd inom missbruksbehandling.

Exempel på pågående utvecklingsarbeten och projekt inom området är digital ansökan om ekonomiskt bistånd samt säkra digitala möten. Digital ansökan om ekonomiskt bistånd har tidigare testats men funktionerna i systemet hade brister varvid behov av omtag finns. Socialförvaltningen ingår även i ett samarbetsprojekt med Örebro universitet kopplat till studenterna möjlighet att bidra till utveckling inom området.

Målområde 5 - Socialnämndens egna specifika mål

Mål 1: Medarbetarprogrammet ska genomföras på samtliga enheter inom socialförvaltningen

Mått/metod: Minnesanteckningar

Adressering: Förvaltningen

	Mål 2023	Utfall Då 2023	Måluppfyllelse
Målbeskrivning	100	18% (3/16 enheter)	➔

Ny indikator

Medarbetarprogrammet innefattar åtta moduler och modulernas omfattning kan i viss mån anpassas utifrån verksamhetens behov och möjlighet till genomförande. Utifrån det uppskattas den genomsnittliga tidsåtgången till 12 timmar per medarbetare. Tidsaspekten är en viktig faktor då den är förenad med en vikariekostnad för de enheter inom socialförvaltningen som har bemanningskrav vilket berör ca 300 medarbetare.

Socialförvaltningen befinner sig i ett läge där tillgången till vikarier är lägre än behovet samt att det finns utmaningar i den ekonomiska styrningen vilket sammantaget ger låga förutsättningar för genomförande av medarbetarprogrammet på hela socialförvaltningen under 2023. Utifrån dessa faktorer har ett aktivt beslut tagits avseende att genomföra medarbetarprogrammet över längre tid.

Gränssättande faktor för måluppfyllnaden är även att uppdraget inte har fått en finansiering.

Mål 2: Utöka aktiviteterna på särskilt boende

Mått/metod: Manuellt

Adressering: Vård och omsorg

	Mål 2023	Utfall 2023	Måluppfyllelse
Aktiviteter per vecka, antal	3	2	⬇

Utfall 2022: 3

Det finns en planering som bygger på att aktiviteter planeras och genomförs av medarbetare på enheterna och av externa samarbetspartners. Planeringen är tre aktiviteter i veckan men vid oplanerad frånvaro hos medarbetare kan en aktivitet behöva ställas ner till förmån för mer prioriterade behov hos de boende. De aktiviteter som har erbjudits är till exempel gymnastik, musikstund, kräftskiva, tipspromenad och bingo.

Mål 3: Personer under 25 år ska ej ha ekonomiskt bistånd längre än 3 månader

Mått/metod: Uppgifter från verksamhetssystemet

Adressering: Individ och familjeomsorg

	Mål 2023	Utfall DÅ 2023	Måluppfyllelse
Antal individer	15	15	↑

Utfall 2022: 26 individer

Sedan tidigare finns ett upparbetat samarbete mellan IFO och AME som innebär att samtliga individer som är under 25 år och erhåller försörjningsstöd, och som inte är inne i ett missbruk eller har omfattande funktionsnedsättningar, erbjuds sysselsättning via AME. Samarbetet och samverkan med AME, och andra samhällsaktörer, är av betydande vikt för att stärka vägen till självförsörjning och det arbetet kommer att intensifieras under året.

Tillgänglighet/ Allas lika värde/ Folkhälsa

Sedan tidigare har flera lokaler tillgänglighetsanpassats och under året har socialförvaltningen intensifierat arbetet med ombud och utökat med uppdrag som hörselombud. En ny hemsida har lanserats som utgår från funkastrukturen för att möjliggöra hög grad av tillgänglighet av information.

Att förbygga ensamhet hos äldre, arbeta för att motverka psykisk ohälsa samt förebygga suicid är områden som förvaltningen arbetar med inom området folkhälsa. Arbetet sker i samarbete och samverkan med folkhälsoteamet och övriga kommuner i regionen. Aktuellt samarbete finns även inom projektet tidiga samordnade insatser där målgruppen är barn och unga.

Uppföljning av socialnämndens uppdrag till förvaltningen

Förklaring: Grönt - uppdrag slutfört, gult – arbete pågår, rött – uppdraget inte slutfört

Uppdrag	Uppföljning av uppdragen per 31 augusti 2023
Utforma en sammanhållen kvalitetsberättelse för hela förvaltningen	Bedömning görs att målsättningen med att föra ihop samtliga kvalitetsperspektiv i ett dokument kommer att uppnås under året.
Se över behovet av daglig verksamhet enligt LSS, lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade	Arbetet initierades under 2022 och bedömning görs att uppdraget kommer att slutföras under året. En övergripande utredning är genomförd sedan tidigare och under hösten kommer den att uppdateras utifrån dagens situation.
Arbeta aktivt med sjukfrånvaron	Pågående process där behovet av insatser ser olika ut mellan förvaltningens verksamhetsområden. Utifrån den höga korttidsfrånvaron har hemtjänsten varit en prioriterad verksamhet under året.
Alla vakanta tjänster ska tillsättas omgående	Inför en ersättningsrekrytering görs alltid en behovsprövning.

Uppdrag	Uppföljning av uppdragen per 31 augusti 2023
	Om behov finns prioriteras en snabb rekryteringsprocess. Förvaltningen kommer under den senare delen av 2023 få möjlighet till ett tillfälligt operativt och strategiskt stöd från HR – enheten kopplat till rekryteringsuppdraget.
Fortsätta arbetet kring fördelningsmodell/system	Arbetet är aktivt och förvaltningen kommer att inleda ett samarbete med företaget ensolution genom tjänsten kostnad per brukare. Målsättningen med samarbetet är att få validerad och jämförbara data som utgångspunkt för resursfördelning samt prioritering. Aktuellt arbete kommer att påbörjas under oktober månad Inom hälso- och sjukvårdsenheten genomförs en vårdtyngdsmätning under september månad med syfte att få en bild över patientbehov i relation till personella resurser.
Arbeta aktivt med egna familjehem och hemmaplanslösningar	Uppdraget är genomfört och att de aktiviteter som skapats inom ramen för uppdraget nu införlivats i ordinarie strukturer och arbetssätt.
Öka kompetens i förvaltningen kring digitalisering och välfärdsteknik	Ständigt pågående arbete som har fått förbättrade förutsättning genom statliga stimulansmedel under året.
Fortsätta arbetet kring personcentrerad vård	I samtliga uppdrag och utvecklingsarbeten som genomförs i socialförvaltningen finns perspektivet personcentrerad vård med. Processledare för nära vård påbörjade sin tjänstgöring i slutet på augusti och det kommer att bli en värdefull resurs i uppdraget att öka personcentrerad vård i våra insatser.
Statistik kring orosanmälningar ska rapporteras vid alla budgetprognoser	Genomfört och inlagt i årsplaneringen för socialnämndens sammanträden

Uppföljning av program

Program	Mål/målsättningar	Uppföljning
Kultur- och fritidsprogram	Programmet fanns inte angivet vid upprättandet av verksamhetsplanen	Har inte införlivats som uttalade specifika aktiviteter i förvaltningen. Dock sker aktiviteter inom programmet område, te.x. fokus på insatser för att minska ofrivillig ensamhet hos äldre.
Ekologiskt Hållbarhetsprogram	Resfria möten prioriteras när det är ändamålsenligt. När resor ändå måste ske skall det ske	Det finns en medvetenhet kring målsättningen i förvaltningen men den behöver ökas.

Program	Mål/målsättningar	Uppföljning
	med så låg påverkan på klimatet som möjligt.	
ANDTS-program	Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel, tobak eller debuterar tidigt med alkohol eller spel om pengar ska succesivt minska.	<p>Inom verksamhetsområde IFO bedrivs ett riktat förebyggande arbete inom ramen för målsättningen i ANDTS programmet, Målgrupp är ungdomar och föräldrar.</p> <p>En ANDTS coach med fokus på riskbruk finns i verksamheten.</p> <p>Samverkan med kultur och fritidsförvaltningen och barn och utbildningsförvaltningen sker med ett preventivt syfte som målsättning.</p>

Delårsresultat och prognos

(tkr)	Utfall 23-08-31	Helårs- prognos 2023	Budget 2023	Budget- avvikelse
Intäkter	51 833	69 056	42 131	26 925
Kostnader	-264 228	-384 917	-337 692	- 47 225
varav personalkostnader	-189 609	-281 992	-250 525	-31 467
varav kapitalkostnader	-1 388	-2 059	-2 059	0
Resultat	-212 395	-315 861	- 295 561	- 20 300

Socialförvaltningen visar per sista augusti ett ekonomiskt underskott om -15 820 tkr. Både kostnader och intäkter inom förvaltningen har, vid jämförelse mot år 2022, ökat under året. Det prognostiserade underskottet uppgår till -20,3 mnkr.

Intäkterna är betydligt högre än budgeterat, det beror främst på att verksamheten mottagit statsbidrag under året som inte finns i budget, avvikelse uppgår till 22,9 mnkr varav Socialstyrelsen står för den betydande delen. De största bidragen är att minska andelen timvikarier 13 mnkr, säkerställa en god vård och omsorg till äldre på 5,9 mnkr, äldreomsorgslyftet på 2,5 mnkr och hållbart arbetsliv 3 mnkr. Förvaltningen har även mottagit bidrag från Migrationsverket. Förvaltningen har även upparbetat ett underskott på vissa intäktskonton, främst inom ersättning från försäkringskassan.

Som föregående år har förvaltningen upparbetat ett stort underskott på ekonomiskt bistånd där utfallet uppgår till 4,4 mnkr i jämförelse med budget på 3 mnkr. Utfallet ligger på en lägre nivå i jämförelse med samma period 2022.

Personalkostnaderna är per sista augusti 23 mnkr högre än budget och har ökat betydligt i jämförelse med föregående år. Del av avvikelse finansieras med statsbidrag från främst Socialstyrelsen. De höga personalkostnaderna beror till stor del på att verksamheterna har planerat med för hög grundbemanning i förhållande till budget, utöver det tillkommer sedan vikariekostnader vid frånvaro. I jämförelse med föregående år har kostnaderna för övertid ökat med 0,3 mnkr för ordinarie personal och utfallet är på en fortsatt hög nivå, men var som högst under våren. Det är framför allt inom VoO som övertiden har upparbetats. Det är fortsatt svårt att få tag på rätt kompetens och yrkeskategorier, både för ordinarie och vikarier.

Under sommaren erbjöds ekonomisk kompensation till vikarier inom VoO som arbetade en längre sammanhängande period, och kostnaden förväntas uppgå till ca 0,3 mnkr. Utöver det har sjuksköterskeverksamheten beviljats kompensation vid flytt av semesterveckor för att lösa bemanningen men omfattningen är ännu osviss. Den totala kostnaden för ersättning under sommaren förväntas vara lägre än under föregående år.

Sjuklönerna har minskat med nästan 0,8 mnkr i jämförelse med föregående år, vilket bekräftas i den minskade sjukfrånvaron mellan åren. Sjukfrånvaron uppgår till 9,5 % per sista aug 2023 och för föregående år uppgår den till 11,39 % för samma period.

Under början på året var behovet av konsult sjuksköterskor högt, likt föregående år. Under våren sjönk behovet, men det förväntas öka igen under hösten då flertalet sjuksköterskor har valt att avsluta sin anställning och det är svårt att rekrytera kompetensen.

Det har varit kraftiga prisökningar på både drivmedel, livsmedel och övriga kostnader vilket har stor påverkan på förvaltningens resultat. Prisökningarna beror på förändrade förutsättningar i omvärlden där förvaltningen har små möjligheter att påverka. I den ram som tilldelas från fullmäktige kompenseras inte verksamheten för prisökningar vilket innebär att verksamheten behöver hitta finansiering genom omfördelning inom befintlig ram. Likt tidigare år har verksamheten svårt att hålla budget för den övriga driften som avser exempelvis engångsartiklar som handskar, förkläden men även gällande livsmedel och lokalkostnader.

Åtgärder för att hålla driftbudgeten vid befarat underskott

- Aktivt arbete med att följa upp sjukfrånvaro och pågående rehabiliteringsbehov.
- Fortsatt fokus på att få till en bra planering för att optimera resursanvändningen.
- Åtgärder för att identifiera och korrigera omotiverade kostnadsposter, i relation till biståndsbedömda insatser.
- Öka medvetenheten kring det ekonomiska läget i förvaltningen för att höja medvetenheten kring vad respektive medarbetare kan göra för att bidra till ett minskat underskott.
- Öka förvaltningens delaktighet och arbetssätt för att förbättra förutsättningarna vid upphandling av nya varor och tjänster.
- Identifiera förvaltningens grundbehov av personell resurs i relation till socialnämndens uppdrag.

Driftredovisning 2023

I tabellen nedan redovisas utfall, prognos, budget och förväntad budgetavvikelse för helår på två positionsverksamhetsnivåer. Eftersom verksamhet 51* är av betydande storlek så särredovisas den i tabellen särredovisning verksamhet 51*.

Verksamhet	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
10 Nämnd och styrelseverksamhet	578	850	817	-33
51 Äldreomsorg/LSS	166 624	246 875	232 550	-14 325
55 Vård för vuxna med missbruksproblem	984	2 384	1 942	-442
56 Barn- och ungdomsvård	7 564	10 532	8 432	-2 100
57 Övr. insatser vuxna/Ekonomiskt bistånd	4 839	7 415	4 715	-2 700
60 Flyktingmottagande	37	56	56	0
92 Gemensamma verksamheter	31 769	47 748	47 048	-700
Summa	212 395	315 860	295 560	-20 300

Särredovisning verksamhet 51*

	Utfall	Prognos	Budget	Avvikelse
Äldreomsorg	1 061	1 594	2 594	1 000
Hemtjänst i ordinärt boende ink natt	40 260	60 921	61 521	600
Trygghetslarm	606	1 034	764	-270
Korttidsboende / Korttidsvård	7 074	10 585	8 060	-2 525
Dagverksamhet, ordinärt boende	854	1 342	1 462	120
Särskilt boende/annat boende	56 885	84 395	77 195	-7 200
Sjuksköterskeverksamhet	11 501	16 545	16 545	0
Inkontinens, rehab, omvårdnad	5 051	7 535	6 235	-1 300
Långvarig psykisk störning	4 035	6 164	6 814	650
Bostadsanpassningsbidrag	498	1 100	1 900	800
Boende enl. LSS för vuxna	20 352	29 518	25 818	-3 700
Boende enligt LSS för barn och unga	1 759	2 700	0	-2 700
Personlig assistans enl. LSS/SFB	10 600	13 809	13 109	-700
Daglig verksamhet enligt LSS	3 753	5 876	6 776	900
Ledsagare, kontaktpersoner	795	1 142	1 142	0
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	1 540	2 615	2 615	0
Summa	166 624	246 875	232 550	-14 325

Verksamhetskod		Årsprognos 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget	Analys
Nämnd och styrelseverksamhet	Intäkt	0	0	-33	
	Kostnad	-850	-817		Avser arvoden främst under första halvåret. I samband med ny nämnd genomfördes utbildning.

Äldreomsorg/LSS	Intäkt	61 727	32 947	-14 325	Bidrag från Socialstyrelsen inom VoO, minska andelen timvikarier (13 mnkr), säkerställa god vård och omsorg (5,9 mnkr), äldreomsorgslyftet (2,5 mnkr), god och nära vård, hållbart arbetsliv (3 mnkr). Inom gruppboende debiteras brukar för måltider (+400). Assistansersättning (-2,6 mnkr) pga av dödsfall. Inom dagligverksamhet överskott på intäkter för HAB ersättning (+350) samt försäljning på återbruket (+250)
	Kostnad	-308 602	-265 497		Underskott på personalkostnader som beror på en högre grundbemanning än vad budget medger. Högt utfall på övertid samt hög sjukfrånvaro. Inom korttidsboendet har verksamheten haft fler boendeplatser än vad budget baseras på. Underskott på driftskostnader för skyddsmaterial. Konsultsköterskor inom SSK. Underskott på livsmedel och övrig förbrukning. Boende enligt LSS för barn avser en extern placering som verkställdes under 2022 (-2,7 mnkr). Överskott på personalkostnader för dagligverksamhet, då budget för ekbacken finns men utfallet ligger på boende.

Vård för vuxna med missbruksproblem	Intäkt	80	0	-442	Överskott på intäkter som avser ett digitalt behandlingshjälpmedel som debiteras arbetsgivare som är med och delar på kostnaden. Överskott för återsökt av moms för placeringar.
	Kostnad	-2 464	-1 942		Underskott på externa placeringar om de som är verkställda fortlöper året ut, finns stor osäkerhet i det. Underskott på hyra av digitalt behandlingshjälpmedel, previct.

Barn- och ungdomsvård	Intäkt	1 340	240	-2 100	Överskott på intäkterna som främst avser bidrag från Socialstyrelsen avsedda för familjehem.
	Kostnad	-11 872	-8 672		Underskott på grund av att vi har högre kostnader för placeringar än i förhållande till budget. Det avser både egna familjehem samt externa placeringar. Prognos är högst osäker.

Verksamhetskod		Årsprognos 2023	Budget 2023	Nettoavvikelse mot budget	Analys
Övr. insatser vuxna/Ekonomiskt bistånd	Intäkt	2 125	2 325	-2 700	En förväntad budgetavvikelse på hyror som förvaltningen hyr ut i andra hand. Utfallet ligger på en stabil nivå varje månad och utifrån den är budget för hög.
	Kostnad	-9 540	-7 040		Högre utfall för ekonomiskt bistånd samt extern placering med skyddat boende.

Gemensamma verksamheter	Intäkt	3 784	1 204	-700	Förvaltningen har beviljats bidrag från Socialstyrelsen för krisberedskap (0,3) hållbart arbetsliv (1 mnkr) samt från regionen för God och nära vård (1 mnkr), utöver det tilldelades tillfälligt tillskott på 1,1 mnkr för återsökt elstöd.
	Kostnad	-51 532	-48 252		Underskott på hälso- och friskvårdstjänster samt konstaterade kundförluster. Behov av chefskonsulter del av år (-0,3 mnkr). Ökade personalkostnader som finansieras med statsbidrag inom VoO. Avvikelse inom personalkostnader. Resursgruppen + 900 tkr.

Äldreomsorg innefattar flera mindre verksamheter såsom kulturråd, sjukhusvård med flera. Prognosen förutsätter att verksamheten inte kommer att belastas med betalningsansvar från regionen. Här finns en planeringsreserv som nyttjats för oförutsedda kostnader som redovisas på andra verksamheter. Förvaltningen har höga kostnader för konstaterade kundförluster, för perioden uppgår de till 0,5 mnkr. Förvaltningen ser över processen kring hanteringen som åtgärd för att minska avvikelsen framöver.

Hemtjänst inklusive nattpatrull

Prognos på intäkter som förväntas överstiga budget (8 mnkr) och avser främst bidrag från Socialstyrelsen. De största bidragen är minska andelen timvikarier (6,7 mnkr) äldreomsorgslyftet (0,8 mnkr). Här finns även bidraget specialistundersköterskor från år 2022 (0,1 mnkr) som ej var återbetalningsskyldiga. På kostnadssidan är det personalkostnader som genererar ett högre utfall än budget. Inom de centrala grupperna har verksamheten planerat med fler årsarbetare än budget för att kunna möta upp behovet var brukartimmar. Övertiden uppgår till 1 mnkr, men utfall per månad har minskat sedan i vintras/våras. Fortsatt höga kostnader för externt köp av tjänst för att lösa bemanning vid ett specialärende. Ett inköp av cyklar och tillhörande utrustning genererar ett underskott då budget saknas på driften och i stället fanns som investering. Fortsatt underskott på driftskostnader i form av engångsartiklar, såsom handskar, skoskydd, engångsförkläden vilket beror på prisökningar där budget inte har förstärkts.

Trygghetslarm

Ett förväntat underskott då budgeten är otillräcklig i förhållande till behov. Både antal och pris har ökat i jämförelse med föregående år. I jämförelse med 2021 har förvaltningen ca 40 fler enheter och ca 20 fler enheter än 2022. Budget är i oförändrad sedan 2021, då det inte har funnits utrymme att förstärka budgetramen.

Korttidsboende

Nämnden har tidigare beslutat om att utöka platserna på korttidsboendet syrenen. Verksamheten förväntas generera ett underskott på ca 2,5 mnkr vid årets slut. Ett överskott på intäkter som avser

bidrag från Socialstyrelsen (ca 2,0 mnkr) samt på avgifter som debiteras till brukare (0,4 mnkr). Ett underskott på personalkostnader eftersom den ordinarie bemanningen har varit högre, främst på grund av fler brukare. Verksamheten har haft höga kostnader för vikarier, som används vid resursspass för att kunna bemanna vid toppar. Del av dessa finansieras med statsbidrag. Låga kostnader för övertid.

Särskilt boende

Särskilt boende förväntas generera en kraftig budgetavvikelse vid årets slut. Samtliga enheter överskrider sin personalbudget och det beror i huvudsak på att verksamheten planerar med för hög grundbemanning i jämförelse med budget. Verksamheten lyfter att man upplever att vårdtyngden ökat och att brukare är vid sämre hälsa. Sjukfrånvaron har varit hög under hela året och är ett prioriterat område. Den höga sjukfrånvaron genererar merkostnader i form av sjuklön plus timavlönande. Kostnaden för övertid uppgår till 1,5 mnkr för perioden och var som högst i augusti. Ytterligare utmaningar är personalomsättningen.

Här finns även ett överskott på intäkter som avser hyra, omsorg och måltider som debiteras brukare. Bidrag från Socialstyrelsen för att minska andelen timvikarier (4,7 mnkr). Det finns även flera medarbetare som läst på äldreomsorgslyftet från Socialstyrelsen (1,7 mnkr). Förvaltningen beviljades även bidrag för att finansiera projektet med serviceassistenter. Det finns en fortsatt obalans mellan behov och budget avsatt för förbrukningsmaterial i form av engångsartiklar, såsom handskar, skoskydd, engångsförkläden, livsmedel. Dessa poster har påverkats av de prisökningar som skett i omvärlden men där budgeten inte räknats upp i samma omfattning.

Sjuksköterskeverksamheten

Verksamheten har ett högre behov av personal än vad budgeten medger, och behovet kommer att kvarstå året ut och med nuvarande organisation. Under sommaren har extra kostnader genererats som en del av en semesterpaketslösning. Det är en fortsatt utmaning att hitta och rekrytera sjuksköterskor, och medarbetare har sagt upp sig under sommaren. För att lösa bemanningen så kommer konsultsköterskor att generera kostnader under hösten, vilket inte var med i föregående prognos. Projektet med lillsyrror pågår för att avlasta. Verksamheten har beviljats bidrag från Socialstyrelsen för projektet lillsyrror (1,2 mnkr) samt för god och nära vård (5,9 mnkr). Utöver det har regionen tilldelat ca 0,8 mnkr avsedda för att finansiera vidareutbildning. Det generella bidraget för att utöka med sjuksköterskor inom särskilt boende uppgår till ca 2,6 mnkr.

Inkontinens, rehab, omvårdnad

Inkontinenshjälpmedel kommer att överstiga budget med ca 0,5 mnkr. Det här är en post som påverkas av prisökningar i omvärlden som är svåra att påverka. Men förvaltningen arbetar med att se över beställningsrutinen för att säkerställa att man inte köper in för stora mängder.

Bostadsanpassningar Ett överskott utifrån de ärenden som förvaltningen har kännedom om idag. Denna post kan snabbt ändras då insatserna ofta genererar höga kostnader.

Boende enl. LSS för vuxna

Ett överskott på intäkter då boenden debiteras för måltider, en post som saknas i budget. Men den genererar en matchande avvikelse på driftskostnader för ökade livsmedelskostnader. Samtliga boenden överstiger sin personalbudget och har en planerad grundbemanning som är högre än budget. Den största avvikelsen finns på TKV där budget är väldigt låg i förhållande till antal brukare och typ av boende. Del av personalkostnad finansieras med medel från verksamhet för personer med långvarig störning. Personalkostnaderna för ekbackens dagliga verksamhet har också belastat boendets verksamhet, där budget finns under daglig verksamhet. Under hösten har grafen justerats ned något vilket förväntas få positiv effekt på utfallet.

Personlig assistans

En brukare gick bort under tidigt under året vilket innebär en stor avvikelse på assistansersättningen (-2,3 mnkr). Personalkostnaderna har inte kunnat minskas ner i samma omfattning som de minskade intäkterna. Prognosen förutsätter att personalkostnader kommer att minskas under hösten, men är högst osäkra.

Daglig verksamhet

Överskott på intäkter som avser beviljat statsbidrag avseende habiliteringsersättning från Socialstyrelsen (350 tkr) samt försäljning på återbruket (+250 tkr).

Överskott på personalkostnader eftersom personalkostnader som upparbetats på Ekbackens dagliga verksamhet har belastat gruppboende under året, det är ännu oklart hur stort beloppet är. Under året har dagligverksamhet bedrivits som saknas i budget och kostnaderna avser 2 åa samt lokalkostnader. Den dagliga verksamheten som saknas i budget kommer att avvecklas under hösten.

Barn- och ungdomsvård

Överskott på intäkterna som främst avser bidrag från Socialstyrelsen avsedda för familjehem.

Underskott på grund av att vi har högre kostnader för placeringar än i förhållande till budget.

Budgeten är inte satt i relation till kända förutsättningar, och även om samtliga placeringar skulle vara inom egna familjehem så är budget oavsett otillräcklig. Denna budgetpost är underdimensionerad.

Gemensamma verksamheter

Överskott på intäkter som avser bidrag från Socialstyrelsen samt god nära vård från regionen. Bidraget täcker i huvudsak personalkostnader och är av tillfällig karaktär. Underskottet beror även på inköp av datautrustning samt larm och bevakningstjänster. Inom ÄoO finns en positiv budgetavvikelse för beviljat elstöd som ska finansiera en personalkostnad under året. Under året har vakanser funnits inom chefstjänster vilka delvis ersatts med chefskonsulter, Resursgruppen är fortsatt otillsatt, men budget finansierar trygg hemgång inom hemtjänsten. Inom HSL finns en tjänst som verksamhetsstöd som saknas i budget, den finansieras med statsbidrag från Socialstyrelsen.

Investeringar

(tkr)	Per 230831	Helårs- prognos	Budget 2023	Avvikelse
Nettoutgifter	298	1 963	2 300	337

Kommunen anser att värdet på en investering ska uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp och ha en livslängd om minst tre år.

Verksamheten har budgeterat för inköp av möbler och har löpande köpt in vid behov. När budgeten upprättades var beloppet uppskattat och har varit årligen återkommande då behov alltid finns. Men det är vanligt förekommande att behovet klassificeras som en driftskostnad och som därmed inte ska belasta investeringarna. Dagvården drabbades av vattenskada under hösten och verksamheten ser över om nya möbler behöver beställas.

Verksamheten har ett behov av verksamhetssystem, där budget främst avser inköp av nya moduler. Budgeten är årligen återkommande utifrån att behov finns, men vid upprättande budget finns ingen detaljerad plan över hur den ska nyttjas.

Under pandemin köptes ett flertal sängar in och det finns kvar sängar som förväntas täcka årets behov. Det innebär att behovet av inköp har varit mindre än budgeterat. Flertalet av investeringarna är pågående och prognosen är högst osäker.

Investeringsanalys 2023					
Projekt	Utfall 2023	Prognos 2023	Budget 2023	Avvikelse budget	Analys
WiFi Smedsgården 2023	0	100	100	0	Projektet pågår.
Sängar och lyftar 2023	0	181	255	74	Två inköp är gjorda, verksamheten ser över om ytterligare behov finns.
Lågsäng Floorbed 2 2023	30	30	0	-30	Se projekt ovan, sängar och lyftar.
Mobil lyft Raizer 2 2023	43	43	0	-43	Se projekt ovan, sängar och lyftar.
Möbler, inventarier, 2023	0	250	250	0	Enstaka möbler är planerade att köpas in för att ersätta möbler på dagvården.
Bilar 2023	0	0	300	300	Inga planerade inköp.
Verksamhetssystem 2023	0	800	800	0	100 tkr av denna budget kommer att finansiera inköp av bladderscann.
IT-teknik 2023	0	265	265	0	Förvaltningen arbetar med att identifiera inköp som uppfyller kriterierna.
Förvaringstält 2023	193	193	230	37	Projektet är avslutat och tältet är i bruk.
Skrivare 2023	31	100	100	0	Fler inköp kommer under hösten.
Summa	297	1 962	2 300	338	

Förväntad utveckling

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre i relation till färre i arbetsför ålder gör att vi kommer att behöva göra stora förändringar inom socialförvaltningen kommande år. Det kommer inte att finnas personal för att utföra den vård och omsorg och andra insatser som vi är vana vid att se idag. Digitala lösningar måste komplettera personella resurser. Frågan om vad som är det kommunala ansvaret och vad som blir individens egna ansvar måste ställas samt vilken servicenivå som är rimlig när resurserna ska räcka till fler. I det arbetet behöver de vägledande riktlinjerna som nämnden beslutar om uppdateras.

Askersund, liksom övriga kommuner, behöver arbeta i omställning mot nära vård och takten behöver öka. En mer tillgänglig och närmare vård kan tillsammans med nya arbetssätt innebära att resurserna inom vård och omsorg kan användas mer resurseffektivt och därmed räcka till fler. Det teambaserade arbetssättet som har testats, och som ska fortsätta att utvecklas på kommunens särskilda boenden, är exempel på aktiviteter som pågår i linje med nära vård.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling är en av socialförvaltningens viktigaste fråga nu och kommande år. Behovet har tidigare, till viss del, möts upp genom förstärkningen av äldreomsorgslyftet då dessa medel ger förutsättningar för utbildning av undersköterskor och specialistundersköterskor. Det statliga stödet kommer högst troligt att fortsätta till 2024 och behovet kommer att kvarstå. Det finns även behov av satsningar på utbildningar i språk, dokumentation och handläggning. Behov finns även att bredda frågan till att omfatta samtliga nio strategier för kompetensförsörjning som SKR har tagit fram.

Under 2023 har socialförvaltningen tillfälligt, med stöd av statsbidrag och extramedel från kommunfullmäktige, utökat verksamheten med en utvecklingsledare med fokus på IT. Syftet är att se över alla verksamhetssystem samt vilka resurser systemen kräver i form av systemförvaltare, objektspecialister mm samt säkerställa hantering av informationssäkerhet. Detta är ett område som är eftersatt och som leder till sämre kontroll, felaktiga statistiska uppgifter och eventuellt en ineffektiv verksamhet. Att identifiera behov och möjligheter när det gäller utveckling och implementering av välfärdsteknik ingår också i uppdraget. Brister och behov har tydliggjort och sannolikt kommer fler brister och behov tydliggöras vilket kan komma att ligga till grund för framtida resursprioriteringar. Även behovet av tjänsten som utvecklingsledare med fokus på IT bör ses över utifall att statsbidragen förändras framöver.

Den pågående vårdtyngdsmätningen inom hälso- och sjukvårdsenheten, som beräknas vara klar under oktober, kan ge ett resultat som visar på att enheten är underfinansierad, sett till behov och personell resurs.

Regeringen har aviserat att de har för avsikt att gå vidare med förslaget om en ny socialtjänstlag. Ett förslag som ställer ökade krav på att arbeta förebyggande, uppföljande och evidensbaserat. Om lagförslaget blir antaget kommer det att ställas krav på att kommunerna ska arbeta ännu mer förebyggande, kunskapsbaserat, jämställt och tillgängligt med brukaren i fokus, samt ställa om från biståndsprovade till öppna insatser. I planeringsförutsättningarna kan den nya lagstiftningen träda i kraft under 2024. Bedömning och analys kring resursbehov har inte genomförts än.

Den pågående samsjuklighetsutredningen (SOU 2023:5 från delar till helhet) kan också komma att påverka det kommunala uppdraget.

Utredningen om en ny äldreomsorgslag och stärkt medicinsk kompetens ”ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41) har presenterats och varit ute på remiss. Utredningen föreslår en särskild äldreomsorgslag som ska komplettera socialtjänstlagen. Lagens ska

förtydliga äldreomsorgens uppdrag och innehåll samt skapa förutsättningar för en nationellt sett mer likvärdig äldreomsorg med god kvalitet. De nya målen i lagen har ett förebyggande perspektiv, hälsofrämjande inslag samt fokus på att stödja funktionsförmåga och öka tillgänglighet. Exempel på områden som förtydligas i förslag till äldreomsorgslag är stärkt medicinsk kompetens på ledningsnivå i kommun och region, att verksamhetens ska planeras för att stödja kontinuitet, krav på samordning och individuell planering, fast omsorgskontakt på särskilt boende samt bättre förutsättningar för första linjens chefer. Utredningens förslag är att äldreomsorgslagen ska träda i kraft första januari 2024.

Från och med 2024 förväntas flertalet bidrag från Socialstyrelsen bli generella i stället för riktade. Det innebär att bidragen kommer vara en del av den grundram som fullmäktige beslutar om i stället för att förvaltningen ansöker från Socialstyrelsen. Utifrån nuvarande känd information om beloppens storlek så förväntas den ramförstärkning vara betydligt lägre än det totala belopp som förvaltningen beviljats från Socialstyrelsen de senaste åren. Det kommer försvåra socialförvaltningens ekonomiska förutsättningar framöver.